

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

ČESKÁ KRAJINA - o vztahu člověka ke krajině, k přírodnímu a kulturnímu bohatství

17. dubna 2009 20:00 hod. Divadlo Husa na provázku

hosté: Maxim Velčovský

moderátoři: Barbara Vrbová a Tomáš Mozga

Úsvit v Čechách - Diskuse o naší společnosti očima studentů VŠ

V brněnském Divadle Husa na provázku probíhá až do listopadu cyklus diskusních pořadů nazvaný Úsvit v Čechách. I šestý z večerů, které se uskutečňují jednou měsíčně v rámci projektu Kabinet Havel, vám přiblíží studenti a studentky Masarykovy univerzity v Brně.

„Žijeme v době cihlové“

Martina Pelcová - studentka Masarykovy univerzity - Mediální studia a žurnalistika, Sociologie

Kdo čekal diskusi o malebných českých kopcích, byl nejspíš zaskočen. Ač byla tématem šestého setkání cyklu Kabinet Havel Česká krajina, v brněnském divadle Husa na provázku se 17. dubna daleko více mluvilo o prokletí čtyřicetiletého stigmatu a české bojácnosti experimentovat a prosadit se. Tím, kdo toto prokletí částečně prolomil, byl host diskuse, český Designér roku 2007 Maxim Velčovský.

Těch čtyřicet let nám chybí

Zdálo se, že páteční déšť přišel jako na zavolanou, aby svlačil krajinu vyprahlou prvním téměř již letním sluncem. Pravděpodobně však způsobil komplikace na dálnici D1, na které uvízli dva ze tří plánovaných diskutujících. Přitom jak botanik Jiří Sádlo, tak kulturolog Petr Mikšíček byli náhradou za původně avizované debatéry. Došlo tak ke kuriózní situaci, kdy dva moderátoři zpovídali jediného hosta.

Salonek tentokrát praskal ve švech. Už pár minut po osmé začala teplota v sále stoupat k nepříjemným výšinám, takže bylo namístě odložit zbytečný oděv a napít se vína z nachystaných skleniček. Po tradiční písni Marty Kubišové se moderátorská dvojice Tomáš Mozga a Barbara Vrbová omluvili za změny v programu. Geolog a spisovatel Václav Cílek odcestoval na konferenci, architekt a herec David Vávra na vernisáž do Dublinu. Veškerá pozornost publika, jehož věkový průměr byl tentokrát o něco nižší než obvykle, se soustředila na Velčovského, muže s výrazným jménem, výrazným úcesem a ještě výraznějším úspěchem.

„Design umožňuje masově šířit určitý nápad. Češi se bojí přiznat, že pop kultura není špatná. Pop je tady mezi elitami sprosté slovo. Ale díky masovosti můžete spoustu lidí pozitivně ovlivnit,“ vysvětloval host volbu oboru a vzpomínal na vznik svých nejznámějších děl, v nichž spojil ikony svého dětství: porcelánové holínky s cibulovým vzorem a skleničky ve tvaru plastových kelímků. Stěžoval si však, že Češi stále nevědí, co si o designu myslet. „Pro Čechy designová kavárna znamená plastové židličky a hliníkové stoly.“

Podle Velčovského máme tendenci napodobovat módní vzory ze zahraničí a nedokážeme využít vlastního dědictví. Proč třeba v pizzeriích stavíme polystyrenové sloupy napodobující baroko, aby navodily pocit Itálie? Proč by pizzerie nemohla být zařízená jako tradiční česká hospůdka? Ještě stále žijeme v době kamenné, nebo lépe řečeno cihlové. Zoufale nám chybí těch čtyřicet let, co jsme ztratili izolací vůči Západu. Ale když se podívám na klauzurní práce současných československých studentů, musím s

potěšením říct, že jsou velice vyrovnané s kvalitou zahraničních prací,“ uzavřel nadějně svůj povzdech nad nedostatkem českého sebevědomí.

Mluvil o své fascinaci Zlínem, srovnával podporu designu v severských zemích a v Česku, vzpomínal na školní léta a dotkl se i tématu Kaplického knihovny, kterou v minulosti veřejně podporoval. Celé dvě hodiny povídal poutavě a fundovaně, jen se musel občas potýkat s příliš sociologickými dotazy, se kterými by si snáze poradili nedorazivší hosté. Ty se mu však dařilo nahradit vtipným líčením své sabotáže Ikey i proroctvím, v jakých pokojících vyrůstali George Bush či Václav Havel.

Když nadešla chvíle dotazů publika, vypadalo to, že se sálem rozprostře rozpačité ticho. Jakmile se však první odvážlivec odhodlal zvednout ruku, o následovníky nebylo nouze. Debata, která měla trvat šedesát minut, byla ukončena chvílí před desátou hodinou večerní. Překročený čas dávali najevo někteří lidé, kteří se opatrně zvedali ke dveřím. Velčovský se jim zpětně s úsměvem na rtech omlouval za zdržování svými vyčerpávajícími odpověďmi, jako by tím žádal odpuštění těch, kteří přišli kvůli tématu krajiny.

Horší, nebo lepší?

Po potlesku zazněla Óda na radost a sál se začal prázdnit. „Dnešní Kabinet Havel byl hodně poznamenán tím, že ze všech slíbených hostů dorazil jen pan Velčovský,“ zrekapitulovala večer divačka Kateřina Szczepaniková. Podobného názoru byla i její společnice Věra Osvaldová: „Myslím si, že moderátoři mohli diskusi vést jiným směrem a téma mohlo být vrstevnatější. Host byl skvělý, to ano, vše ustál se ctí, ale ve srovnání s ostatními večery to bylo slabší.“ Naopak Petr Jarušek byl z večera nadšen: „Původně jsem přijel kvůli Cílkovi a byl pro mě šok, že mezi hosty seděl jen designér. Ale to téma podal pan Velčovský tak barvitě, že mě velmi bavilo.“

Vypadá to, že ani příští debata z cyklu Kabinet Havel se neobejde beze změn. Namísto internetovými stránkami avizovaného tématu Český muž proběhne diskuse na téma České myšlenky, jíž se zúčastní Helena Illnerová, Jiří Grygar a Petr Fiala. Snad tentokrát doprava nezradí.

Cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti probíhá od listopadu 2008 do listopadu 2009. Pořádají jej Masarykova univerzita (MU), Divadlo Husa na provázku a Dialog centrum, o. s., pod patronací Václava Havla a záštitou rektora MU Petra Fialy. Vstup zdarma, vstupenky si lze vyzvednout a rezervovat v pokladně, mail: vstupenky@provazek.cz. Z dalšího programu: České myšlenky (21. 5.), Česká kultura, české umění (17. 6.), Český muž (17. 9.), Česká společnost (17. 10.), Česká role (16. 11.), Epilog (18. 11.). Začátky vždy ve 20 hod.

Poznámka: text zveřejněn 22. dubna 2009 v Lidových novinách

<http://www.lidovky.cz/zijeme-v-dobe-cihlove-05k->

[/ln_noviny.asp?c=A090422_000144_ln_noviny_sko&klic=231181&mes=090422_0](http://www.lidovky.cz/zijeme-v-dobe-cihlove-05k-/ln_noviny.asp?c=A090422_000144_ln_noviny_sko&klic=231181&mes=090422_0)